

SUOMEN OSOLON SUURLÄHETYSTÖN VALMIUSSUUNNITELMASTA

Suurlähetystö on laatinut Norjassa pysyvästi tai tilapäisesti asuvien suomalaisten varalle sisäisen valmiussuunnitelman. Valmiussuunnitelma on laadittu Norjassa mahdollisesti syntyviä poikkeustilanteita varten, joissa on tai saattaa olla Suomen kansalaisia tai Suomessa pysyvästi asuvia ulkomaalaisia vaarassa. Tämä tiivistelmä kyseisestä suunnitelmasta on tarkoitettu apuvälineeksi valmistauduttaessa mahdollisiin kriisitilanteisiin.

Norjassa asuu pysyvästi yli 6000 Suomen kansalaista, joiden lisäksi maassa oleskelee suurlähetystön arvion mukaan tilapäisesti noin 1000 suomalaista. Suurlähetystö ei ylläpidä rekisteriä maassa olevista suomalaisista. Oslossa ja sen ympäristökunnissa on noin puolet em. määrästä. Suomalaisia matkailee Norjassa vuosittain kymmeniä tuhansia – hotelli- ja leirintäalueiden yöpymismäärät ovat noin 150 000 vuodessa. Määrät vaihtelevat kuukausien välillä, joulukuun ollen hiljaisin ja kesä-elokuun ollessa vilkkaimmat (heinäkuussa yöpymisiä lähes 50 000).

Norjan viranomaisilla on ensisijainen vastuu niin omien kansalaistensa kuin myös maassa oleskelevien ulkomaalaisten turvallisuudesta. Suurlähetystö ei normaalioloissa pidä yllä viikonloppupäivystystä. Yksittäisissä kiireellisissä ongelmatapauksissa suomalaiset voivat kääntyä paikallisen poliisin tai sosiaaliviranomaisten puoleen. Suurlähetystö korostaa kattavan matkavakuutuksen merkitystä onnettomuus- ja vahinkotilanteissa.

Norja on perinteisesti luokiteltu turvalliseksi maaksi. Heinäkuun 22. päivän iskut ravisuttivat tätä käsitystä, mutta Norjan turvallisuuspoliisi ei ole katsonut aiheellisesti nostaa valmiustasoa maassa iskujen seurauksena. Peruspalveluiden saatavuuteen voi Norjassa luottaa ja infrastruktuuri on pääasiallisesti toimiva.

Norjassa mahdollisia kriisitilanteita voivat olla mm:

- **Juna-, laiva-, lento-, tunneli- tai bussionnettomuus, hotellipalot;** Julkinen liikenne on yleisesti ottaen turvallista Norjassa. Teiden kunto etenkin vuoristossa ja maaseudulla, lukuisat tunnelit ja nopeasti vaihtuvat sääolosuhteet lisäävät liikenneonnettomuuksien mahdollisuutta.
- **Luonnononnettomuudet;** Luonnonkatastrofeista mahdollisia onnettomuuksien aiheuttajia voivat olla lähinnä lumi- ja kivivyöryt, tulvat tai voimakkaat myrskyt. Sääolosuhteiden vuoksi ihmisiä saattaa jäädä myös eristyksiin pitkiksi ajoiksi. On huomioitava myös muualla tapahtuvat luonnononnettomuudet, jotka saattavat vaikuttaa Norjaan (kuten Islannin tulivuorten purkaukset).
- **Terrori-iskut;** Heinäkuun 22. päivään saakka terroriuhka arvioitiin matalaksi Norjassa, mutta samalla tunnustettiin, että tilanne saattaa nopeastikin muuttua. Viime vuosina on ennen kaikkea kiinnitetty huomiota väkivaltaisten radikaali-islamistiryhmien aiheuttamaan uhkaan. Oikeisto- ja vasemmistoradikaalien toiminnan ei ole arvioitu aiheuttavan huomattavaa uhkaa, joskin näihin ryhmiin on kiinnitetty huomioita jo aiemmissa turvallisuuspoliisin uhkakuva-arvioissa.

- **Pandemiat;** On huomioitava, että mahdollisen pandemian puhjetessa saatetaan asettaa matkustusrajoituksia maiden välillä. On huomioitava myös mahdollisuus esim. juomaveden saastumisesta aiheutuvaan epidemiaan.
- **Öljyn- ja kaasuntuotantoon ja -kuljetuksiin kohdistuvat onnettomuudet/iskut**
- **Muut kemialliset tai räjähdysainevarastoihin kohdistuvat onnettomuudet**
- **Väkivaltaiseksi muuttuvat mielenosoitukset**

Norjassa todennäköisyys joutua laajavaikutteiseen kriisitilanteeseen on suhteellisen pieni. Yksittäistä aluetta tai koko maata koskevan suuronnettomuuden uhatessa tai sellaisen tapahduttua toimi seuraavasti:

- seuraa tiedotusvälineitä ja noudata sieltä tai viranomaisilta saamiasi ohjeita
- varaa vettä suuriin astioihin tai esim. kylpyammeeseen
- mikäli mahdollista, lähetä perheesi pois kriisialueelta ja poistu myös itse, mikäli läsnäolosi ei ole välttämätöntä
- järjestä omaisuutesi hoito poissaolosi ajaksi; tarkasta turvajärjestelyt
- rajoita liikkumista kodin ja työpaikan ulkopuolella

Jokaisen tulee varautumistoimenpiteenä itse ottaa selvää kotiaan ja/tai työpaikkaansa lähinnä sijaitsevasta väestönsuojasta ja toiminnassa olevista sairaaloista.

Suomen ulkoasiainministeriö saattaa antaa suurlähetystön esityksestä tai sen kanssa muutoin neuvoteltuaan suosituksen poistua kriisialueelta ja/tai ohjeen olla sinne matkustamatta. Näissäkin tapauksissa kukin henkilö itse tekee päätöksen ja myös kantaa vastuun sen seurauksista.

Suurlähetystön pyrkimyksenä on ennakoida tilanteita niin, ettei tulisi tarvetta laajaan yleisevakuoimiseen, vaan että kriisitilanteen uhatessa Suomen kansalaiset siirtyisivät omaehtoisesti ja rauhallisesti turvalliselle alueelle.

Turvallisuustilanteen edelleen huonontuessa voidaan kuitenkin joutua harkitsemaan suomalaisten evakuointia. Evakuointiin ryhdytään suurlähetystön ja ulkoasiainministeriön päätöksellä ja siihen osallistuminen on aina vapaaehtoista. Evakuointikohteesta (maan sisällä, Ruotsiin, kotimaahan) ja kuljetuksiin käytettävistä kulkuvälineistä päätetään tilanteen mukaisesti.

Suomen kansalaisten evakuoinnista päätettäessä Suomen suurlähetystö siirtyy jatkuvaan päivystykseen aina evakuoinnin päättymiseen asti. Yksityiskohtaiset tiedot (ml. yhteystiedot) julkaistaan evakuointipäätöksen yhteydessä suurlähetystön kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Evakuoinnin tarkoituksena on henkilöiden turvallisuuden takaaminen – ei omaisuuden pelastaminen. Kukin huolehtii itse omaisuutensa hoitojärjestelyistä. Kotieläimiä ei evakuoida missään olosuhteissa. Kotieläimen isännällä / emännällä on vastuu jäljelle jäävän eläimen hyvinvoinnista.

Ulkoasiainministeriö perii evakuointikustannukset evakuoiduilta jälkikäteen. Tätä varten evakuoitavien on ennen lähtöä allekirjoitettava takaisinmaksusitoumus.

YHTEYSTIETOJA

Norjan hätänumerot

Poliisi 112

Palokunta 110

Ambulanssi 113

Lääkäripäivystys Oslossa

22 93 22 93
Storgaten 40, auki 24/7

Suurlähetystön yhteystiedot:

Thomas Heftyes gate 1, Oslo

Puh. +47 22 12 49 00

Sähköposti: sanomat.osl@formin.fi

Ulkoasiainministeriön päivystys:

Puh: +358 9 160 55555